

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U 629/05
09.08.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Ljubodraga Pljakića i Jadranke Injac, članova veća, sa savetnikom Rajkom Milijaš, kao zapisničarem, odlučujući u upravnom sporu po tužbi tužioca DOO "AA", koga zastupa punomoćnik AB, advokat, izjavljenoj protiv rešenja Savezne uprave carina 01/1 broj U/II-389 od 29.3.2002. godine, u predmetu carina, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 9.8.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Tužba SE UVAŽAVA i PONIŠTAVA rešenje Savezne uprave carina 01/1 broj U/II-389 od 29.3.2002. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rešenjem odbijena je, kao neosnovana, žalba tužioca izjavljena protiv rešenja Carinarnice Beograd broj U/I-1998/2001 od 29.8.2001. godine, kojim rešenjem je odbijen, kao neosnovan, zahtev tužioca za povraćaj posebne takse na uvezenu robu, za robu ocarinjenu po JCI-J1 broj 1390 od 25.10.2000. godine CI Požarevac, iz razloga navedenih u obrazloženju rešenja prvostepenog organa.

Tužilac je dana 25.4.2002. godine podneo tužbu Saveznom sudu protiv rešenja Savezne uprave carina 01/1 broj U/II-389 od 29.3.2002. godine, a Sud Srbije i Crne Gore koji je preuzeo nerešene predmete Saveznog suda je u skladu sa članom 12. stav 2. Zakona o sprovodenju Ustavne povelje državne zajednice Srbije i Crne Gore i člana 129. Zakona o Sudu Srbije i Crne Gore ("Službeni list Srbije i Crne Gore" broj 26/2003) dostavio predmet Saveznog suda Us. 308/2002 dana 31.12.2004. godine Vrhovnom sudu Srbije na dalju nadležnost.

U tužbi kojom osporava zakonitost rešenja tuženog organa tužilac navodi da nije moguće da se izmirenje obaveze tužioca prema tuženom organu smatra zakonitom za deo carinske dažbine čiji se povraćaj ne traži dok se izmirenje obaveze prema tužiocu koje se odnosi na zaduženje po osnovu posebne takse za uvezenu robu i čiji se povraćaj traži tumači kao nezakonito izmirenje obaveze pri čemu smatra da ima pravo na njen povraćaj bez obzira što je plaćena kompenzacijom. Predlaže da sud tužbu uvaži, a osporeno rešenje poništi.

U odgovoru na tužbu tuženi organ je u svemu ostao pri razlozima iz obrazloženja osporenog rešenja i predložio da sud tužbu kao neosnovanu odbije.

Po razmatranju spisa predmeta, oceni navoda tužbe i odgovora na tužbu, kao i po oceni zakonitosti osporenog rešenja u smislu odredbe člana 39. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, Vrhovni sud Srbije je našao:

Tužba je osnovana.

Iz spisa predmeta se vidi da je osporenim rešenjem odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rešenja Carinarnice Beograd od 29.8.2001. godine kojim rešenjem je, kao neosnovan, odbijen zahtev tužioca za povraćaj posebne takse na uvezenu robu za robu ocarinjenu po JCI-J1 broj 1390 od 25.10.2000. godine CI Požarevac. Prema obrazloženju tuženog organa pravilno je postupila Carinarnica kada je odbila zahtev tužioca za povraćaj posebne takse na uvezenu robu s obzirom da plaćanje posebne takse na uvezenu robu, čiji se povraćaj traži, nije izvršeno na zakonom propisan način, već putem kompenzacije.

Ocenjujući zakonitost osporenog rešenja Vrhovni sud Srbije nalazi da se ovakvo zaključivanje tuženog organa ne može prihvatiti kao pravilno.

Prema pravnom shvatanju Vrhovnog suda Srbije plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina kompenzacijom ne utiče na pravo podnosioca deklaracije, u smislu odredbe člana 136. stav 1. tačka 2. Carinskog zakona, na ostvarivanje povraćaja plaćenih carinskih dažbina. Ovo stoga, jer je odredbom člana 5. stav 1. tačka 2. Zakona o platnom prometu ("Službeni list SRJ", br. 24/98 ... 73/2000), između ostalog, propisano da Narodna banka Jugoslavije organizuje obračunska mesta i obavlja dnevni i povremeni obračun između nosioca platnog prometa i učesnika u platnom prometu (kliring, kompenzacija i dr.) i vrši prenos sredstava između nosilaca platnog prometa. U smislu odredbe člana 20. istog Zakona propisana je mogućnost neposrednog izmirenja međusobnih novčanih obaveza učesnika u platnom prometu, između ostalog prebijanjem (kompenzacijom). Kako navedenim, tada važećim Zakonom o platnom prometu, nije predviđeno da se izmirenje obaveza ne može vršiti putem kompenzacije, to je, po oceni ovog suda, činjenica da je tužilac plaćanje posebne takse na uvezenu robu izvršio putem kompenzacije irelevantna u odnosu na zahtev tužioca. Način plaćanja navedene dažbine putem zakonske, ugovorne ili sudske kompenzacije ne može uticati na osnovanost zahteva tužioca za povraćaj neosnovano naplaćene dažbine. Pri zauzimanju ovog stava sud je imao u vidu da je zakonodavac i naknadno, novim Zakonom

o platnom prometu ("Službeni list SRJ", br. 3/02, 5/03 i "Službeni glasnik RS", br. 43/04), predvideo u odredbi člana 46. stav 3. izuzetke od izmirenja međusobnih novčanih obaveza neposredno, prenosom hartije od vrednosti ili ugovaranjem promene poverilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i dr.), prebijanjem (kompenzacija) i na drugi način u skladu sa zakonom. Nesporna je činjenica da je tuženi organ prihvatio plaćanje posebne takse na uvezenu robu kompenzacijom, kao i da odredbe člana 136. stav 1. tačka 2. Carinskog zakona ("Službeni list SRJ", br. 45/92 ... 36/02) ne određuju da se carine i druge uvozne dažbine moraju platiti u novcu da bi se, ukoliko je njihova uplata neosnovana, mogao tražiti povraćaj tih sredstava.

Pogrešno je prema tome, stanovište tuženog organa da tužilac ne može u smislu odredbe člana 136. stav 1. tačka 2. Carinskog zakona, tražiti povraćaj neosnovano plaćene uvozne dažbine u konkretnom slučaju iz razloga što ju je platio kompenzacijom.

Zbog navedenih razloga, nalazeći da je osporenim rešenjem povređen zakon na štetu tužioca, Vrhovni sud je primenom odredbi člana 41. stav 2. u vezi člana 38. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u dispozitivu presude, s tim što su primedbe suda obavezne za tuženi organ na osnovu člana 61. ZUS-a.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU,

dana 9.8.2006. godine, U.br. 629/05

Zapisničar Predsednik veća-sudija

Rajka Milijaš, s.r. Snežana Živković, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

MD